

Skjótari hjálp til krabbameinssjúklingar

Tekur danski heilsumálaráðharrin tilmælið frá eini serfrøðinganevnd til eftirtektar, verður góð hálv milliard krónur brúkt til nýggja krabbameinsúterð. Hetta merkir ein skjótari og betri hjálp til danskar og føroyskar krabbameinssjúklingar

SAVISMUND

TURID KJØLBRO

Orsøkin til stóðugt vaksandi deyðstíttleikan orsakað av krabbameini, er ikki, at fólk fara ov seint til lækna, men at tey verða noyðd at biða so leingi eftir at sleppa í

viðgerð. Hetta segði føroyski læknin, Jan Dalberg, ið hevur granskað krabbameinstíttburðir í Føroyum, í blaðnum í farnu viku. Danska sjúkrahúsværkið hevur seinastu nógvu árin hvørki havt orku ella um-

støður til at veita krabbameinssjúklingum nóg góða og skjóta viðgerð.

Men stendur tað til eina serfrøðinganevnd undir danska heilsumálastýrinum, er ein góður bati á veg, skrivur danska blaðið Akt-

uelt síðsta vikuskiftið. Nevndin mælir nevnliga til, at meiri enn 600 milliónir krónur verða brúktar til stríðið ímóti hesi herviligu sjúkuni komandi fimm árin.

Í Danmark eru seks

krabbameinsdeplar, og fylgir Carsten Koch, heilsumálaráðharrin, tilmælinum frá serfrøðingunum, kunnu hesir deplarnir veita 72.000 fleiri stráluviðgerðir um árið, ella við øðrum orðum kunnu 2600 fleiri sjúklingar fáa stráluviðgerð enn í dag. Tað verða serliga kvinnur við krabbameini í bróstunum og sjúklingar við ávisum slagi av lungnakrabbba, sum fáa gagn av hesi iløguni.

Kostnaðarmikið

Verður tilráðingin tikið til eftirtektar, fer hon umframt at verða ein skjótari hjálp til krabbameinssjúklingar, eisini at vera ein rokning til skattgjalðararnar á góða hálva milliard krónur. Bert iløgur í 14 nýggj tól kosta 392 milliónir krónur. Harumframt skulu allar tær verandi 23 strálukanónirnar endurnýggjast, og tað kostar 227 milliónir krónur. Umframt hesar 619 milliónirnar bara til útgætt, kemur raksturinn. Mett verður, at hann kostar 83 milliónir krónur um árið, tá ið allar kanónirnar eru í nýtslu.

Serfrøðingarnir vísa á, at tað ber til at gagnnýta tær verandi maskinurnar betur. Um tær verða brúktar longur um dagin í mun til í dag, verður tørvurin á nýggjum tólum minni. Hinvegin øktast rakstrarútreiðslurnar í flutningi av sjúklingum um kvöldið og somuleiðis lön til starvsfólk.

Serfrøðinganevndin mælir somuleiðis Carsten Koch til at brynja krabbameinsdeplarnar hvør sær betur út, og ikki gera iløgur í nýggjar. Grundgevingin fyri ikki at gera fleiri deplar er, at tað er stórur tørvur á kønum starvsfólki, sum dugir at handfara maskinurnar. Nevndin mælir eisini til at útbúgva fleiri krabbameinslæknar, serútbúnar sjúkraisystar, radiografar, strálu- alisfrøðingar og teknikkarar. Komandi árin verður tørvur á umleið 40-50 nýggjum krabbameinslæknunum umframt teir, sum eru undir útbúgving í løtuni.

Alitið frá serfrøðinganevndini um fleiri millióna iløguna í nýggja krabbameinsútgætt verður fyrst almannakunngjørt í dag.

Norðurlond fáa nýggjan hugskotsbanka

Vismannanevnd er sett at greina framtíðar avbjóðingar, Norðurlond eru í felag um

TURID KJØLBRO

Stjórnir í ymsu Norðurlondunum vilja hava eitt boð uppá felags avbjóðingar, sum Norðurlond standa yvir fyri, nú ártúsundskiftið nærkast. Tí hava samstarvsráðharrarnir í Norðurlondum á fundi í Reykjavík 15. juni heitt á Norðurlandska Ráðharraráðið um at seta niður eina vismannanevnd, sum skal lýsa ein ella fleiri tættir, ið viðvíkjá norðurlandsku samfeløginu í byrjanini av nýggja ártúsundskiftinum.

Tað verður Jón Sigurdsson, stjóri í Íslandi, ið verður formaður í nevndini. Hinir limirnir eru Britta Lejon, ríkisráðskrivari úr Svøríki, Ole Norrback, sendiráðharrin úr Finnlandi, Tove Bull, rektari úr Noregi, Lykke

Friis, Ph.D. úr Danmark, Marianne Jensen, landstingslimur úr Grønlandi, Jóannes Dalsgaard, deildarstjóri í Mentamálastýrinum í Føroyum, og Anders Ingves, samskipari av Álandi.

Vismannanevndin skal verða liðug við álitið 1. september næsta ár. Niðurstøðurnar, ið vismennirnir koma fram til, verða settar á dagsskránnar, tá ið Norðurlandaráðið kemur saman til fundar á heysti næsta ár.

Føroyar íblástur fyri eyga og sinn

Frá í morgin verður høvi at síggja verk eftir Ingrid Møller í Smiðjuni í Lítluvík

TURID KJØLBRO

Seinnapartin í morgin letur framsýning upp í Smiðjuni í Lítluvík upp verkum eftir Ingrid Møller. Ingrid Møller er dansk og fødd í 1959. Hon er útbúgvin teknari og grafikari á Skolen for Brugskunst í Keypmannahavn. Umframt hevur hon gingið á Árhús Kunstakademii og Den Grafiske Skole í Árhús.

Ingrid Møller hevur fleiri ferðir vitjað í Føroyum og seinast búið hon í eitt ár í Havn, har hon arbeiðdi sum grafikari. Hon hevur sýnt list fram í Smiðjuni fyrr, somuleiðis í Føroyahúsinum í Keypmannahavn, og í Det Islandske Hus, umframt í fleiri listafeløgum.

Um seg sjálva sigur Ingrid Møller:

- Tað hevur leingi verið ein dreymur hjá mær at síggja vøkru oyggjarnar aftur, høgt ímóti norðri. Eitt stað eg ofta komi aftur til í huganum, og nú er dreym-

Framsýningin hjá Ingrid Møller verður opin til 29. juni

urin vorðin veruleiki. Fýra vikur á hesum vindblástu oyggjunum. Luftin, ljósið, havið og fjallið. Ein náttúra sum bergtekur og gevur íblástur fyri eyga og sinn. Sterk inntrykk eg royni at vísa í mínum myndum.

- Eg gleði meg at vitja kend stóð aftur og at síggja

gamlar vinir aftur. Eg havi eina serliga tøkk til Guðrið Poulsen, sum hevur lænt mær sitt verkstað, so tað hevur verið mær møgulegt at arbeiða.

Á framsýningini, sum eitur „Et gensyn“, verður høvi at síggja, hvat er komið burtur úr vitjanini í Fø-

oyum hesa ferð. Framsýningin fatar um akrylmálningar, myndir úr silki, olju- kritsmyndir og vatnlitsmyndir. Myndirnar eru lutvíst gjórdar í Føroyum og á verkstaði Ingridar í Danmark.

Framsýningin verður opin til 29. juni.